

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

ב.

עין משפט
נר מצוה

(א) [למקן ג.] ב"ק ק.
[מסופתה נלחם פ"ג],
(ב) [ג"ל דמיתה], א נ"ח
ו"א"ת (ד) דף ד: (ה) דף ד:.

גליון הש"ס

חוס' ריה ל"פ"ק י"ב:
בנו ר"א בני אב"ר ספר
לקהותיה. קשה לו למ"ל מ"ן
מנו ולא נכפשו י"י ה"י
דנאמן לקחמיה מ"ח דש"י
הרבה מוכח שה"ל ש"י
י"א נאמן מדש"י הרבה
מוכח שה"ל בנה מש"י ומ"א
אולימה טעמא לקוח מטעמא
ל"י בנמי:

הגהות הב"ח

(א) בכמה בגויל זה סומן;
(ב) ר"ח ד"ה אומר וכו'.

מוסף רש"י

כפי"ן. מחיבת עין ונתינה
ס"ו. מחיצת הכרס. קיימא
לן ה"ה ג"ר בינמי"ה זה סומן
זרע"ס לג"ר מ"לן זה סומן
גשמי"ס לג"ר מ"לן (ב"ס)
ק"ו. אומר לו ג"ר. ש"ל
י"ס"ק התנאה את ממחית"ס
בע"ה המחילה פ"ל"ה ומ"לן
ש"ס ק"ו.

השותפין. שיש להן חצר בשותפות ובמי שיהיו פתוחין למוכו
וכל חצרות ששנו חכמים לפני הכתם הן ורוב
תשמישן בחצר: **באמט.** זה גומן מחלקו חצי מקום עובי הכותל
וכן זה: **גויל גויה כפי"ן.** הכל מפרש בגמרא [א.]: **הכל כמנהג**

השותפין. כולה ניקוין חדל מסכתא היא כדאמרין בהגוזל
קמא (ב"ק דף קג.) ובפ"ק דע"ז (דף א.) ואפי"ן לא הוי
חדל מסכתא נ"ר"ך לפרש למה נשנית מסכתא זו אחר ד"מ כדאשכחן
דליק גמ' בריש מס' שבועות (דף ב:) מכדי תנא ממכות סליק מ"ש

השותפין

אשרצו לעשות מחיצה בחצר בונין את הכותל
באמצע מקום שנהגו לבנות גויל גויה כפי"ן
לבינין בונין הכל כמנהג המדינה (א) גויל יזה
נותן ג' טפחים וזה נותן ג' טפחים בגויה זה
נותן טפחיים ומחצה וזה נותן טפחיים ומחצה
בכפי"ן זה נותן טפחיים וזה נותן טפחיים
בלבינין זה נותן טפח ומחצה וזה נותן טפח
ומחצה לפיכך אם נפל הכותל המקום
והאבנים של שניהם ה"וכן בגויה מקום שנהגו
לגדור מחייבין אותו ואלו בבקעה במקום שנהגו
שלא לגדור אין מחייבין אותו אלא אם רצה כונם
לתוך שלו ובונה ועושה חוית מבחוץ לפיכך
אם נפל הכותל המקום והאבנים שלו אם עשו
מדעת שניהם בונין את הכותל באמצע ועושי
חוית מבאן ומכאן לפיכך אם נפל הכותל
המקום והאבנים של שניהם: גמ' סבריה מאי
מחיצה גורא (ב) כרתניא מחיצת הכרס שנפרצה
אומר לו ג"ר חזרה ונפרצה אומר לו ג"ר
נתיאש

דקמי שבועות וכן בכמה מקומות
והא דאמר (ב"ק קג.) בתרי מסכתות
אין סדר למשנה היינו לענין מחלוקת
ואח"כ סתם משום דרבי לא שנה
לתלמידיו כסדר המסכתות ופעמים
שנה האחרונה קודם הראשונה ואור"י
דהיינו טעמא משום דקאי אהך פירקא
דלעיל (ב"מ דף קטו:) הביט והעלייה
של ב' שנפלו חולקים בעלים וכו' וקרי
לכו התם בגמ' שותפין וקמי נמי (ש
דף ק"ח:) ב' גנות זו ע"ג זו וירק
בינמי"ה דהוי ענין שותפות:

כפי"ן. מפרש בגמ' ארמי וקשה
לר"י והכתיב (תקוק ב)
וכפי"ס מעץ יענה משמע שהוא של
עץ ואור"י דשמי"ה היו מניחין על"ס
מלמעלה ומלמטה: **בגויל זה נותן**
ג' טפחים ב'. והא דלא קאמר בגויל
ו' טפחים משום דלא טעמי למימר ו'
מדת גויל וגימ' כיון דתנן הכל כמנהג
המדינה כמו שנהגו לו יעשו וי"ל דאם
נהגו יותר מו' בגויל לא יעשה וכן כולם
אלא כשיעור המפורש ומיזה אם נהגו
לעשות פחות מו' יעשה דאפילו אם
נהגו בהולא ודפנא יעשה כדמפרש
בגמרא ור"ת ומאי בעי בגמ' הכל
כמנהג המדינה לאתויי מאי ומשני
לאתויי אחרא דנתיגי בהולא ודפנא
לימא לאתויי כמנהג כל המקומות כמו
שנהגו ונראה לר"ת דדוקא בהולא

דפנא אל פחות מבאן אפילו נהגו מנהג הדיוט הוא ומוכיח מבאן
קודש דיש מנהגים שאין לסמוך עליהם אפילו היכא דתנן הכל כמנהג
המדינה: **לפיכך אם נפץ הכותל וכו'.** פי' לפי שבוים הכותל בעל כרחם או משום דהקנו זה ליה לעשות גודא ללישנא קמא
וכגון דידוע לנו עדין וזוכרים שהקנו זה ליה וללישנא בתרא משום היקף ראי' ור"ת ומאי איריא משום דבונין הכותל בעל כרחם בלאו
הכי נמי הוי של שניהם אפי' נפל לרשותא דחד מינייהו כיון דאין חוית לא לזה ולא לזה כדפריך בגמרא (ג) גבי בקעה לא יעשה חוית לא לזה
ולא לזה ואי הוה דהאיך דנפל לרשותו מאי פריך הא נ"ר"ך לעשות חוית שלא יפול לרשות אחר ויאמר שלו הן והא דאמרין בהשאל (ב"מ
דף ק.) גבי מחלקי פרה בתמור וכן בריש הביט והעלייה (ש"ס דף קטו:) וליחוי ברשות דמאן קיימא וליחוי בולד המולא מחזירו עליו
הראיה היינו משום דהתם מתמילה מצור הוה הדבר וברשות אחד מהן נולד הספק אל כל מעיקרא נולד הספק וחס היו באין
לחלוק בעוד שהכותל קיים היו חולקין בשוה מספק אפילו לרבנן דסומכוס דלית להו ממון המוטל בספק חולקין הכא מודו כיון דליכא
הכא חזקה ליה יותר מלזה הילכך אפילו נפל לרשותא דחד מינייהו לא יפסיד האחר כמו והא דלא אמר הכא כל דאליס גבר כמו זזה
אומר של אבותי (למקן דף ל:) התם הוה דליכא דררא דממונא אל כל איכא דררא דממונא ומתוך ר"י דהיינו הך דפריך בגמרא (ד)
פשיטא כדפירש בקונטרס דאפילו לא פסיק לן דינא דממיתין שמתמילה בין שניהם עשאוה בעל כרחם היו חולקין בשוה אפילו
דנפל לרשותא דחד מינייהו כדמוכח גבי בקעה ומשני לא לריכא דנפל לרשותא דחד מינייהו ושהו ברשותו הרבה מהו אפילו
כיון דשהו ברשותו הרבה ניהמניה שעשאוה כולה * מיגו דאיבעי אמר ממך לקחמיה והיה נאמן משום דשהו הרבה ואף על גב דאמר
ברי' הביט והעלייה דשותפין לא קפדי אהדדי הכא מיירי דשהו יותר מכדי רגילות דאטו משום דשותפין ניהו לא יקפידו עד עולם
ולא דמי לגודרות דאין להם חזקה (למקן דף ל.) לפי שאין ידוע צד מי הם אל כל הכא לא היה לו להשהותו כל כך ברשותו קמ"ל כיון
דמעיקרא על שניהם היה לעשות לא מהימן לומר שהוא עשה הכל דמיגו במקום עדים הוא דאין סהדי שלא עשאה לבדו כיון שהיה
יכול לדחוק את חזירו דבין שהיה עושה עמו אל בקעה חס שהו הרבה היה נאמן לומר שעשאה צמיגו דאי בעי אמר לקחמיה

סבריה מאי מחיצה גורא. אע"ג דלכסוף קאי קאמר סבריה לפי שזה הלשון אינו עיקר מחמת פירכא דלקמן ודמיון בעלמא הוא האי
דמשני וכלשון שני הלכה וכן פוסק ר"ת ואגב דנקט בהאי לישנא סבריה נקט נמי בלישנא אחריתי ועוד אור"י דבפרק קמא
דגדרים (דף י"א.) איכא סבריה אע"ג דלכסוף קאי ומסיק הכי: **בד"הנ"א** מחיצת הכרס שנפרצה. יש ספרים דגרסי דתנן ואומר
ר"ת שאינה משנה בשום מקום (ו) וא"כ (י) הכי פשיט מיהו בהגוזל קמא (ב"ק דף ק.) וש"ס דר"מ דאין דינא דגרמי ואם הימה משנה הוה
אפי' ספיר דסתם משנה ר"ת היא ואומר ר"ת דמשמע ליה דאתיא כר"מ מנח מתניתין דכלאיש דמייתיה התם המסך [את] גפנו על
גבי בתולא של חזירו [ה"ו] קידש וחיבב בחתירתו והיה סתם משנה היא הילכך היה נמי דקתני קידש רבי מאיר היא ואין להאריך
כאן יותר: **אומר לו ג"ר.** פירוש לבעל הכרס (ו) והוא המזיק דארבע אמות שאמרו להרחיק הוא כשציל עבודת הכרס כדאמר' צפ'
שני לקמן (דף כו.) ואפילו ר' יוסי דקאמר לקמן (דף י"ז: כה:) על הניזק להרחיק את עצמו האמר רב אשי לקמן (דף כה:) מודי ר' יוסי בגרי
דליה ואומר ר"י דלהכי קמי אומר לו ג"ר ולא קמי חייב לגדור לפי שצריך להתרות זו ואם לא התרו זו לגדור אינו חייב בחתירתו
ולהכי נקט נמי תרי זמני נפרצה אומר לו ג"ר אף פעם שניה כשנפרצה נ"ר"ך להתרותו שאינו סבור להיות חייב לגדור כל שעה ונפרצה
פעם שלשית מספקא לר"י אם נ"ר"ך להתרותו כל שעה או שמה סגי בתרי זמני ואין נ"ר"ך להתרות זו יותר ור"ת מפרש דלהכי נקט תרי
זמני לאשמועינן שאם אין מה שהוסף נפרצה נפרצה וצ"ע מה שהוסף נפרצה שניה דאין מלשונותין לאסור
ומראשונה ראשונה בטלי והארכתי בהגוזל קמא (ב"ק דף ק:) וש"ס ובפרק במה אשה (ש"ס דף קה:):

נתיאש

א א מ"י פ"ג מהל'
שכני' ה"ל די סמך עשין
פ"ג עוש"ע ח"מ ס"י ק"ט
פ"ג פ"ג:
ב ב מ"י ש' הלכה טו
טו"ט"ע ש' פ"ג ד:
ג ג מ"י ש' הלכה יח
טור ש"ס:
ד ד מ"י ש' טו"ט"ע ש'
פ"ג פ"ג:
ה ה ו מ"י ש' הלכה טו
וטמנ ש' עוש"ע ח"מ
ס"י ק"ט פ"ג פ"ג:
ו ו מ"י ש' טו"ט"ע ש'
פ"ג פ"ג:
ז ז מ"י פ"ג מהל'
נלא"ס ה"ל סמך לאין
ר"פ עוש"ע י"ד ס"י ר"ל
פ"ג פ"ג:

רבינו גרשום

השותפין דאית להו חצר
בשותפות ונתיבין לחלוק
ולעשות מחיצה: בונין את
הכותל לאמצע: גמ' גורא.
כוחל: כדנתן (א) מחיצת
הכרס שפירצה ליה היה לו
שדה תבואה וליה היה לו
כרם והיה חותל מחיצה
מספקת בין השדה לכרם.
ועכשיו נפרצה מחיצת כרמו
דיש לחוש שלא יתערבו
הזרעים בכרם. אומרי' לו
ביה דין לבעל הכרם ג"ר.

א ע"י מחמת כחן ד"ה
דמתיא.